

Beslutsfattare:	Rektor	Beslutsdatum:	22-10-31
Dokumenttyp:	Riktlinjer	Träder i kraft:	22-10-31
Giltighetstid:	Tillsvidare		
Dokument som upphävs:	LTU 1314-2020		

Riktlinjer för handläggning av särskilt pedagogiskt stöd

Innehållsförteckning

1.	INLEDNING	3
1.1	DOKUMENTETS SYFTE	3
1.2	TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER	3
2.	SÄRSKILT PEDAGOGISKT STÖD	4
3.	ANSVARSFÖRDELNING	5
3.1	STUDENTENS ANSVAR	5
3.2	UNIVERSITETETS ANSVAR	6
3.2.1	<i>Studentavdelningen</i>	6
3.2.2	<i>Universitetsbiblioteket</i>	7
3.2.3	<i>Högskolepedagogiskt centrum (HPC)</i>	7
3.2.4	<i>IT</i>	8
3.2.5	<i>Fastighet och service</i>	8
3.2.6	<i>Kommunikation och samverkan</i>	8
3.2.7	<i>Kursgivande institution</i>	9

1. Inledning

Engagemang, uthålligt arbete och självständighet är värdeord som beskriver Pedagogisk idé vid Luleå tekniska universitet. Studenterna ska ta ansvar för det egna lärandet. Alla vid universitetet har en viktig roll i att stödja studenterna till att bli skickliga och handlingskraftiga aktörer inom sitt kompetensområde. Ett gott värdskap innefattar begrepp som service, bemötande, kvalitet, vänskap och gästfrihet. Utgångspunkten är ett välkomnande och öppet förhållningssätt till människor och situationer vi möter.

Det särskilda pedagogiska stödet vid universitetet finansieras genom avsättning i universitetets grundutbildningsanslag. Medlen ska användas till vissa merkostnader som uppstår för att kompensera hinder i studiesituationen för enskilda studenter, d.v.s. i de fall särskilningar är nödvändiga för att studenten ska kunna studera på lika villkor. Universitetet redovisar årligen kostnader och statistik om antal studenter som erhållit särskilt pedagogiskt stöd till samordnaren för nationella medel vid Stockholms universitet.

Via Specialpedagogiska skolmyndigheten kan universitetet ansöka om särskilt utbildningsstöd för studerande med svåra rörelsehinder eller psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, enligt förordning (2011:1163) om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd.

Förutsättningarna för att omfattas av särskilt pedagogiskt stöd är att funktionsnedsättningen är varaktig och dokumenterad, dvs den ska styrkas med intyg som läkarintyg eller läs- och skrivutredning.

1.1 Dokumentets syfte

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra vilket ansvar universitetet samt den enskilda studenten har när det gäller särskilt pedagogiskt stöd för studenter på grund- och avancerad nivå med varaktig funktionsnedsättning.

1.2 Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 § förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av funktionshinderpolitiken ska myndigheter under regeringen utforma och bedriva sin verksamhet med beaktande av de funktionshinderspolitiska målen. Myndigheterna ska verka för att personer med funktionsnedsättning ges full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheterna ska särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Vägledande skall vara

FN:s standardregler för delaktighet och jämlikhet (FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning).

Enligt diskrimineringslag (2008:567) (DL) menas med funktionsnedsättning varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Några exempel på funktionsnedsättningar kan vara dyslexi, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och psykisk ohälsa. Tillfälliga och övergående skador eller tillstånd omfattas inte.

Enligt 2 kap. 5 § DL får den som bedriver verksamhet som avses i skollagen eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget.

Med bristande tillgänglighet enligt 1 kap 4 § p 3 DL avses att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning. Vilka åtgärder som kan bli aktuella får bestämmas utifrån en samlad skälighetsbedömning med beaktande av bland annat ekonomiska och praktiska förutsättningar (se prop. 2013/14:198 s. 59 f.).

I enlighet med DL ska universitet driva ett arbete för att säkra lika villkor, där bland annat funktionsnedsättning utgör en av diskrimineringsgrunderna. Det handlar om att redan i planeringsstadiet utjämna olikheter i syfte att ge alla studenter samma grundförutsättningar och därmed undvika specialanpassningar och särlösningar. Ibland kan dock särskilda lösningar för enskilda studenter vara nödvändiga för att kompensera de brister som ändå kan uppkomma i den generella tillgängligheten.

Intressenter är studenter, Studentavdelningen, Universitetsbiblioteket, Höskolepedagogiskt centrum, IT, Fastighet och service, Kommunikation och samverkan samt kursgivande institutioner.

2. Särskilt pedagogiskt stöd

Student som fått ett beviljat särskilt pedagogiskt stöd får i beslutet förslag om vilket/vilka stöd samordnaren för särskilt pedagogiskt stöd rekommenderar. Rekommendationerna syftar till att ge student och lärare/examinator ett underlag för en dialog om vilket stöd som kan fungera och är möjligt på den aktuella kursen.

Behov av särskilt pedagogiskt stöd kan i många fall undvikas genom enkla åtgärder för att öka den generella tillgängligheten för samtliga studenter, exempel nedan.

- lärarna ska eftersträva att allt kursmaterial är utlagt i lärplattformen minst en vecka innan det tillfälle som materialet ska behandlas.
- lärarna ansvarar för att en strukturerad och tydlig studiehandledning finns tillgänglig, där alla examinationer och examinationsformer finns angivna och schemalagda så att nödvändiga åtgärder som exempelvis längre skrivtid, talsyntes osv kan planeras i god tid.
- Examinator ska beakta att det kan ta åtta veckor att få kurslitteratur inläst för de studenter som pga. funktionsnedsättning är i behov av litteratur i andra medier och vidta de åtgärder som behövs med anledning av detta ¹
- lärarna och schemaläggarna ansvarar för att schema för kurs finns tillgängligt senast tio dagar före kursstart²
- lärarna lämnar ut föreläsningmaterial innan föreläsningen om läraren bedömer att det är ett stöd för studenten.
- lärarna använder mikrofon på föreläsningarna i de klassrum där hörslinga finns.
- IT erbjuder i möjligaste mån campuslicenser för studenterna att installera på egna datorer under studietiden, såsom rättstavningsprogram, talsyntes, ordböcker etc.

3. Ansvarsfördelning

Nedan klargörs vilket ansvar universitetet samt den enskilda studenten har när det gäller särskilt pedagogiskt stöd vid varaktig funktionsnedsättning.

3.1 Studentens ansvar

Student med behov av särskilt pedagogiskt stöd ansöker om stödet via en särskild webbportal, NAIS som finns på [Ansök om stöd - Luleå tekniska universitet, LTU](#) Studenten ska beakta att ansökan innebär handläggningstid på ett par veckor innan beslut om stöd kan fattas.

Studenten ansvarar för att:

- ansöka om särskilt pedagogiskt stöd och bifoga intyg som styrker funktionsnedsättningen, exempelvis av läkare eller logoped etc.
- ta del av information om de stödåtgärder som erbjuds

¹ Se Studenternas rättigheter LTU-448-2022, s. 14

² Se Studenternas rättigheter LTU-448-2022, s.9

- själv informera berörda lärare, examinator och annan personal vid kursstart vilket stöd samordnaren rekommenderat för att kompensera funktionsnedsättningen vid t ex föreläsningar och laborationer. Studenten ska beakta att en rekommendation inte är detsamma som ett beslut.
- i god tid informera berörd examinator/lärare vid behov av anpassningar som påverkar schemaläggning, exempelvis vid duggor. Studenten ska beakta att schemaunderlag lämnas in för schemaläggning ca 2 månader före kursstart.
- vid behov av litteratur i andra medier kontakta Universitetsbiblioteket för tillgång till talbok, punktskriftsbok samt e-text. Studenten ska beakta att det kan ta åtta veckor att få litteratur inläst.
- i samband med anmälan till centralt administrerad tentamen och omtentamen ange behov av specialarrangemang som t ex förlängd tentamenstid.
- vid behov av talsyntes kontakta utbildningsadministratör på kursgivande institution, i samband med att ansökan om tentamensanpassningar söks.
- på ändamålsenliga sätt nyttja de resurser som finns tillgängliga samt i förekommande fall återlämna dessa vid avslutade studier.
- student som fått beslut om att få göra tentamen på annan ort ska själv kontrollera att den platsen kan erbjuda eventuell tentamensanpassning.

3.2 Universitetets ansvar

Universitetets ansvar beskrivs nedan fördelat på verksamhetsstödet respektive kursgivande institution och förutsätter att studenten uppfyllt sitt ansvar som beskrivet i 3.1.

Det pedagogiska stödet är relaterat till studiesituationen såsom föreläsningar, seminarier, laborationer, exkursioner, grupparbeten, studiebesök, intervjuer och examinationer som ingår i utbildningen. Insatserna kan också handla om anpassningar i undervisningssituationen, behov av särskild utrustning eller anpassningar i lokaler. Universitet ansvarar inte för personliga hjälpmedel som exempelvis rullstol, hörapparat, tekniska hjälpmedel för att kommunicera eller specialutformade datorprogram och inte heller personligt stöd utanför ramen av det pedagogiska stödet.

3.2.1 Studentavdelningen

På Studentavdelningen finns samordnare för särskilt pedagogiskt stöd, studievägledare och tentamensadministration som är delaktiga i planering och genomförande av särskilt pedagogiskt stöd. Under studietiden är samordnaren i samråd med studievägledare stöd och kontakt till studenter med varaktig funktionsnedsättning som har beviljats särskilt pedagogiskt stöd.

Studentavdelningen ansvarar för att:

- kartlägga vilket behov av stöd den enskilda studenten har utifrån den dokumenterade funktionsvariationen.

- rekommenderar åtgärder utifrån funktionsvariation.
- beslutar om lämpliga åtgärder vid centralt administrerade tentor och omtentor, t ex förlängd skrivtid (förlängd skrivtid, 50% av ordinarie tid), dock max två timmar, tentamen i mindre grupp, enskilt tentamensrum och att skriva tentamen på dator.
- med de avropade pedagogiska stödet som underlag planerar tentamensadministrationen för genomförande av tentamen.
- fördelning av medel ur den särskilda budgeten för särskilt pedagogiskt stöd
- att via systemförvaltningsorganisationen beskriva och motivera behov av stöd från verksamhetsområde IT
- att meddela schemaläggning inom område Fastighet och service om behov finns av schemaläggning i särskilda lokaler
- att med hänsyn till funktionsnedsättningens art och i förekommande fall den aktuella utbildningens krav rekommendera stödinsatser.
- samordna stödåtgärder för studenter med behov av anteckningsstöd, korrekturläsning, extra handledning vid verksamhets förlagd utbildning (VFU) och examensarbete samt studentmentor och teckenspråkstolkning/skrivtolkning. Beslutet för omfattning av dessa stöd gör samordnaren för särskilt pedagogiskt stöd i samråd med institutionen.

3.2.2 Universitetsbiblioteket

Myndigheten för tillgängliga medier (MTM), har ett särskilt uppdrag att producera kurslitteratur till högskolestudenter med en läsnedsättning. MTM anpassar därför obligatorisk kurslitteratur som talbok, punktskriftsbok samt e-text. Titlarna finns att låna i Legimus. Det är via Universitetsbiblioteket som studenten får tillgång till MTM:s produkter och tjänster. Biblioteket har introduktionssamtal med studenten och registrerar då konto i Legimus. Via biblioteket beställer studenten ännu ej inläst obligatorisk kurslitteratur. Utöver detta prioriterar biblioteket e-resurser framför tryckta för att öka tillgänglighet till litteratur. Bibliotekslokalen som helhet erbjuder goda möjligheter att sitta i tyst och avskärmad miljö. Dessutom ger Universitetsbiblioteket handledningsstöd inom informationssökning, akademiskt skrivande, muntlig presentation och övergripande studieteknik.

3.2.3 Högskolepedagogiskt centrum (HPC)

HPC är ett stöd till lärarna gällande att följa tillgänglighetsdirektivet och har förslag på olika alternativa examinationsformer. [Exempel på examinationsformer - Luleå tekniska universitet, LTU](#)

HPC ansvarar för att:

- möjliggöra generell utbildning riktad till lärare genom att frågor kring inkludering är integrerade i ordinarie kursutbud.

- på begäran från, och i samarbete med institutioner/avdelningar/lärlarlag, genomföra riktade utbildningsinsatser.
- via sin hemsida tillhandahålla pedagogiska resurser rörande inkludering

3.2.4 IT

Avdelningen IT består av tre enheter, Infrastruktur och teknisk support, Arkitektur och systemförvaltning samt integration och utveckling.

IT ansvarar för att:

- i dialog med samordnarna för särskilt pedagogiskt stöd upphandla IT stöd och leverera campuslicenser för studenter med funktionsvariation.
- installera och kontrollera att rättstavningsprogram samt talsyntes fungerar på tentadatorerna, datorer i datasalarna och att studenter med funktionsvariation själva kan installera dessa program i sin egen dator.
- för underhåll AV-teknik såsom hörslinga mm.

3.2.5 Fastighet och service

Avdelningen ansvarar för universitetets lokalförsörjning och lokalplanering, fysisk säkerhet, miljö- och hållbarhetsarbete samt service inom universitetet i form av bland annat lokalvård. Fastighet och service ansvarar för att universitet lokaler är tillgängligt för alla studenter oavsett funktionsvariation.

Fastighet och service ansvarar för att:

- tillgänglighet för alla studenter oavsett funktionsvariation beaktas vid planering av nya lokaler samt att vid behov anpassa lokaler eller tillhandahålla särskild utrustning såsom höj-och sänkbara bord,
- anpassad stol och andra möbler/utrustning.
- vid behov anpassa schemaläggning till lokal med tex hörslinga eller andra anpassningar.
- ta kontakt med berörd hyresvärd för anpassningar gällande tillgänglighet

3.2.6 Kommunikation och samverkan

Avdelningen ansvarar för intern och extern kommunikation, varumärke, grafisk profil samt universitetets webb samt stödjer universitetets samverkan och innovation.

Kommunikation och samverkan ansvarar för att:

- tillgänglighet beaktas vid framtagande av informationsmaterial och webbpublicering.

3.2.7 Kursgivande institution

Det finns 5 kursgivande institutioner, Ekonomi, teknik och samhälle (ETKS), Hälsa, lärande och teknik (HLT), Samhällsbyggande och naturresurser (SBN), System- och rymdteknik (SRT) samt Teknikvetenskap och matematik (TVM). Institutionerna ger kurser inom program på grund- och avancerad nivå.

Kursgivande institution ansvarar för att:

- vid behov av pedagogiskt stöd konsultera HPC gällande hur tillgänglighet till presentations/informationsmaterial enligt tillgänglighetsdirektivet kan öka.
- vid behov av pedagogiskt stöd gällande att prova annan examinationsform* konsultera HPC
- i planering av kurs beakta generella tillgänglighetsaspekter såsom i tid fastställd litteratur, att kursmaterial och en tydlig och strukturerad studiehandledning finns tillgängligt i lärplattformen.
- beakta att det krävs god framförhållning att få kurslitteraturen inläst och vidta erforderliga åtgärder därav såsom uppdaterade litteraturlista 8 veckor innan kursstart.
- se över möjligheten att erbjuda särskilda arrangemang vid examination administrerad vid institutionen såsom examination av delmoment i kurs, skriftliga rapporter etc.
- vid behov ge stöd vid verksamhetsförlagd utbildning, examensarbete, praktik inom utbildningen, studiebesök mm. Kursgivande institution kan erhålla extra medel för detta.

* Student som beviljas särskilt pedagogiskt stöd kan i överenskommelse med examinator få genomföra annan examinationsform än vad kursplanen anger. Gäller ej examensarbete. Alternativ examination är alltid examinatorns beslut och måste alltid utgå från lärandemålen i kursplanen.